

[Einer-Jensen.]

Beskyttelse og ikke overlade dem til Grundejernes Forholdsbefindende. Der blev imidlertid intet Hensyn taget til Henvendelserne om en fortsat Beskyttelse.

Jeg haaber, at de foreliggende Lovforslag, som jeg mener i høj Grad tager Hensyn til begge Parter og yder Beskyttelse til den svageste Part — ikke urimelig, men rimelig —, kan vedtages hurtigt her i Rigsdagen, saaledes at den Usikkerhed og Bekymring, der er hos Lejere og handlende, kan falde væk, og der atter kan skabes rolige Forhold for Lejerne, baade vedrørende deres Hjem og deres Erhverv. Jeg mener, at Rigsdagen har Pligt til at skabe en Beskyttelse for den svage Part, og jeg tror, ingen kan benægte, at i alle Forhold — det gælder baade Beboelsejendomme og Forretningslokaler — vil Lejerne over for Ejerne være den svage Part. De samvirkende danske Huslejerforeninger har da ogsaa for adskillige Aar siden krævet en permanent Lov om Lejeforhold, og de foreliggende to Lovforslag, Forslag til Lov om Leje og Forslag til Lov om Beskyttelse af Erhvervsvirksomheder i lejet Ejendom, tager Hensyn til dette Krav. Begge Lovforslag tilsigter at skabe en fortsat rimelig Beskyttelse af Lejerne.

Ved Fremsættelsen har den højtærede Indenrigsminister jo gjort meget udførligt Rede for Lovforslagene, gennemgaaet Paragrafferne, der er meget udførlige, og Bemærkningerne til selve Lovforslagene foruden den Betænkning, der foreligger fra det nedsatte Udvalg. Jeg skal derfor unklade at komme ind paa de enkelte Paragraffer, det vilde kun blive en Gentagelse af den Tale, Ministeren holdt ved Fremsættelsen. Jeg vil understrege, at det, Forslagene tilsigter, er at skabe rimelig Beskyttelse for Lejerne: 3 Aars Lejemaal for Lejligheder, dog med en vis Prøvetid, Pligt for Ejeren til at vedligeholde det, han lejer ud, Sikkerhed for, at Lejlighederne er til Raadighed til det Tidspunkt, Lejerne har lejet dem, og 5 Aars Lejemaal for Erhvervslokaler. Dette er ikke mere end rimeligt. Naar en handlende har skabt sig en Kundekreds til en Forretning, er det en Værdi, han har skabt, det behøver aldeles ikke alene at skyldes Butikkens Beliggenhed; Værdien skyldes i høj Grad den Mands Arbejde, der skaber Kundekredsen, det er hans Indsats, og Værdien af den synes det at være rimeligt, at man ikke skal kunne fratage ham, uden at der ydes Erstatning for det. Den skal ikke kunne sælges af Ejeren til en anden Lejer for maaske blot at skabe højere Husleje. Og

naar Værten selv ønsker at overtage Lokalet, maa Lejeren have Krav paa at faa en vis Erstatning. Lovforslaget nedsætter da ogsaa en Voldgiftsret, hvor to Lejere og to Ejere med en Jurist som Opmand skal afgøre, om der er Rimelighed i Opsigelsen, om der er Rimelighed i at yde Erstatning, og hvilken Erstatning der skal ydes.

Det fremgaar af Betænkningen fra det nedsatte Udvalg, at der er adskillige Lande, der allerede har Love, der beskytter Lejerne. De foreliggende Forslag tilsigter det samme, og de viser efter min Formening rimeligt Hensyn til Grundejerne. Jeg haaber paa, at de foreliggende Forslag snarest kan blive til Love, saa at Lejerne kan føle sig nogenlunde trygge, hvad enten det gælder deres Hjem, eller det gælder deres Erhverv. Jeg skal tillade mig paa mit Partis Vegne at anbefale de foreliggende Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling.

Elgaard: Det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen, der var Ordfører for Socialdemokratiet, begyndte sin Tale med en Tak til den højtærede Minister og til Kommissionen, der har udarbejdet den Betænkning, der danner Grundlaget for de to foreliggende Lovforslag. Jeg skal ikke sige noget til denne Tak, men jeg vil gerne sige et Par Ord angaaende Kommissionens Betænkning. Jeg vil først sige til den højtærede Indenrigsminister, at naar han vilde tilrettelægge en varig Lovgivning for Omraader inden for det danske Samfund, hvor man hidtil, ogsaa fra Lovgivningsmagtens Side, har anset det for bedst ikke at have varig Lovgivning, og hvor man, næsten hver Gang der har været forhandlet om midlertidige Foranstaltninger, fra alle Partiers Side har udtalt, at naar bare Tilstandene kunde tillade det, saa vilde vi alle sammen helst være fri for disse Restriktioner — saa vilde det have været af overmaade stor Betydning, om den højtærede Indenrigsminister, der nu gaar i Spidsen for at gennemføre en varig Lovgivning paa et saadant nyt Omraade og har ladet dette Arbejde forberede gennem en Kommission, havde kunnet henvise til, at det Resultat, der var kommet ud af Kommissionens Arbejde, var af en saadan Art, at Kommissionen, der repræsenterede de i Sagen interesserede Parter, var naaet til et fælles Resultat. Naar Kommissionen ikke er naaet til et saadant fælles Resultat, og naar den højtærede Indenrigsminister gennem Forslagene tager saa afgjort Parti for den ene Part, saa maa man fra Lovgivningsmagtens Side være opmærksom